

Bot

kijkt te veel naar het verleden en is als zodanig een uitbreiding van, een aanvulling op die Kopenhagen-criteria die de regering niet kan onderschrijven, zeker niet op dit moment, vlak voordat de Commissie met een rapport zal komen waarin alle overwegingen zullen worden betrokken. De regering wil dat afwachten. Het staat ieder parlement en elke regering vrij om zich over deze vreselijke gebeurtenissen uit te spreken en dat gebeurt ook regelmatig door regeringen en historici. Sommige veroordelen dat, andere niet, maar ik denk dat wij het allemaal een vreselijke en veroordelenswaardige gebeurtenis vinden. Nogmaals, je kunt die mening hebben, maar het is heel wat anders om een dergelijke motie te onderschrijven. Laten wij afwachten wat de Commissie in oktober in haar rapport stelt en laten wij dan de afwegingen maken die nodig zijn om tot een afgewogen oordeel te komen over het al dan niet openen van de onderhandelingen met Turkije.

Voorzitter. Ik kom vervolgens op de moties van de heer Koenders, op de eerste plaats die over Dafur. Op dit ogenblik oefenen wij maximale druk uit op beide partijen. Met name mijn collega Van Ardenne is daar nauw bij betrokken. Die druk heeft op 8 april al geleid tot een overeenkomst tot een staakt het vuren. Een VN-missie naar dat gebied komt morgen terug. Ik zou de indiener eigenlijk in overweging willen geven om op basis van de uitkomst van deze missie de huidige situatie te bezien en te beoordelen welke stappen verder zouden moeten gezet, zowel politieke als humanitaire. Dat lijkt mij een betere weg dan aanvaarding van deze motie, waarmee ik het op zichzelf wel eens ben, maar die volgens mij wellicht toch wat prematuur is, gelet op de aan de gang zijnde ontwikkelingen.

De heer **Koenders** (PvdA): Voorzitter. Ik wil die motie dan wel aanhouden en verzoek de minister ons zo spoedig mogelijk te informeren over de uitkomsten van die VN-missie.

De **voorzitter**: Ik stel voor, de motie-Koenders (21501-02, nr. 544) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

Minister **Bot**: Voorzitter. Ik vind het een goed idee om de Kamer zo

spoedig mogelijk over die uitkomsten te informeren. Wat daar gebeurt, kan natuurlijk al een hele tijd niet door de beugel, maar ik denk ook dat wij het vredesproces een kans moeten geven. Als blijkt dat de situatie door de VN-missie en andere onderhandelingspogingen is verbeterd, moeten wij ook dat erbij betrekken.

De tweede motie van de heer Koenders ligt in het verlengde van die van de heer Van Bommel en daarvoor gelden dan ook dezelfde argumenten. Ik denk niet dat het bijeenroepen van de Associatieraad op dit moment het meest geeignende middel is om deze situatie te bespreken. Wij hebben deze kwestie bilateraal en multilateraal aan de orde gesteld en Israël is daarvoor veroordeeld. Wij blijven Israël daarover aanspreken. Dat lijkt mij een betere methode en daarom moet ik ook aanvaarding van deze motie ontraden.

De derde motie van de heer Koenders betreft het Protocol Oorsprongsregels. Voor zover mij bekend, is de EU al enige tijd geleden overgegaan tot naheffing op goederen uit Israël waarvan de herkomst niet duidelijk was. Volgens mij zijn de eerste stappen daartoe zelfs al gezet toen ik nog in Brussel werkte. Als Israël niet in staat is om aan te tonen dat de producten niet afkomstig zijn uit bezette gebieden, dacht ik dat volgens het Associatieakkoord automatisch al de gunstige voorwaarden waaronder dergelijke producten mogen worden ingevoerd niet van toepassing worden verklaard en dat er dus een naheffing op moet komen. Ik begrijp dan ook niet goed wat de bedoeling van de motie is. Daarin wordt gesteld dat de vaststellingen van de Israëlische douane omtrent de oorsprong van producten niet rechtsgeldig tot stand komen. Dat wordt al geverifieerd door de Europese Commissie en als lidstaat moeten wij wel afgaan op wat die ons daarover meldt en die zegt dat vrij streng wordt nagegaan waar de producten vandaan komen en dat het goed mogelijk is om op basis van grondmonsters en proeven te kunnen bepalen of ze van Israëlische oorsprong zijn of dat ze afkomstig zijn uit de bezette gebieden. Mij lijkt de motie in haar huidige vorm dus overbodig te zijn.

De heer **Koenders** (PvdA): Voorzitter. Ik zei al dat ik samen met collega

Wilders de minister hierover al schriftelijke vragen heb voorgelegd. Volgens mij is de zaak aanmerkelijk gecompliceerder dan de minister nu doet voorkomen. Als de minister bereid is om die schriftelijke vragen met spoed te beantwoorden, ben ik bereid om deze motie tot dat moment aan te houden.

Minister **Bot**: Voorzitter. Dat lijkt mij een goed idee. Ik weet dat die vragen er liggen. In mijn reactie zal ik de inhoud van deze motie meenemen en zal de situatie klip en klaar uiteen worden gezet.

De **voorzitter**: Ik stel voor, de motie-Koenders (21501-02, nr. 546) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aan het eind van de vergadering te stemmen over de ingediende moties.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Er is in ieder geval nog een VAO waarbij de staatssecretaris van Sociale Zaken betrokken is en wellicht komt er nog een tweede, maar dat overleg is nog niet afgerond. Ik wil de commissie nog enige tijd geven, maar als zij over een kwartier nog niet klaar is, zal het eventueel daaruit voortvloeiende VAO niet meer voor het reces kunnen plaatsvinden.

De vergadering wordt van 13.24 uur tot 13.44 uur geschorst.

Aan de orde is een **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 29 april 2004 over **de bijzondere bijstand**.

□

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Voorzitter. Eind vorig jaar heeft de staatssecretaris handmatig het budget voor de bijzondere bijstand voor dit begrotingsjaar bijgesteld met een bedrag van 112 mln euro. Dat bedrag is goed voor 8000 uitkeringen. In het overleg van vandaag deelde hij ons mee dat hij dat tot drie weken geleden zelf niet wist. Dat neemt niet weg dat gemeenten mogen verwachten dat

Noorman-den Uyl

dit budget alleen op basis van ontwikkelingen die te maken hebben met de economische situatie en de werkloosheid aangepast kan worden. De staatssecretaris is echter niet van plan om langs die lijn te handelen. Mijn fractie vindt dat niet correct. Je kunt niet lopende het begrotingsjaar de regels aanpassen. Veranderingen kunnen desgewenst in een volgend jaar worden doorgevoerd. Het geld mag dus niet bij de gemeenten worden weggehaald, te meer omdat het alleen om ramingen gaat en het verdeelsysteem ertoe leidt dat op veel plekken in de regio's waar de werkloosheid erg hoog is, het bestaande budget onvoldoende is. Ik leg de Kamer dan ook de volgende motie voor.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de handmatige aanpassing van de staatssecretaris op de vaststelling van het bijstandsbudget najaar 2003 met 8000 uitkeringen ter waarde van 112 mln euro heeft geleid tot een hoger budgetinkomen WWB dan de CPB-raming;

overwegende dat het onjuist is om tijdens een lopend begrotingsjaar anders dan op de in de wet genoemde criteria het budget 2004 aan te passen;

van mening dat het budgetinkomen WWB 2004 niet met het oorspronkelijke, handmatig opgehoogde bijstandsbudget in september aanstaande gekort mag worden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Noorman-den Uyl, Van Gent en De Wit. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 109 (28870).



Staatssecretaris **Rutte**: Voorzitter. In heb in het eerder vandaag gehouden algemeen overleg reeds aangegeven dat deze raming tot stand is gekomen op basis van de geldende systematiek van vorig jaar en dat er

alleen is gekeken of de ramingen van de totale uitgaven in de sociale zekerheid door het CPB en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid overeenkwamen. De bijstandsraming is daarvan slechts onderdeel en is daarom toen niet in detail afgestemd. Ik heb toen ook vermeld dat het CPB constateert dat Sociale Zaken en Werkgelegenheid ten tijde van de MEV kennelijk een behoedzamere raming hanteerde, in de zin van een groter budget voor de gemeenten, dan het CPB op dat moment specifiek voor het bijstandsbudget prognosticeerde. Daar zit niet de reden achter, zoals in het algemeen overleg wel werd gesuggereerd, dat wij bang waren voor de effecten van het verdeelmodel of andere zaken. Dit was puur de ramingssystematiek zoals die al jaren vigeert.

In het algemeen overleg heb ik een aantal zaken aangegeven. Ten eerste dat ik besloten heb voortaan als er wordt afgeweken van de raming van het CPB, een nadrukkelijk politiek afwegingsmoment in te bouwen om er politiek over te kunnen besluiten. Ten tweede heb ik de toezegging gedaan aan de Kamer ervoor te zullen zorgen dat zowel in juni als in september op basis van de snelstatistiek inzicht wordt verschaft in de feitelijke situatie rond de aantallen voor de bijstand, zodat de Kamer als in september het definitieve budget wordt vastgesteld voor de bijstand, kan afwegen in hoeverre dat budget zich verhoudt tot de realisaties. Ik heb er bij gezegd dat dit eenmalig zou moeten zijn, omdat in toenemende mate de werking van de wet zichtbaar zal worden in de realisaties. De systematiek was zo gekozen dat in het lopende jaar het succes van de uitvoering niet van invloed zou zijn op de vaststelling van het macrobudget. Ik kan mij heel goed voorstellen dat wij eenmalig de mogelijkheid voor de Kamer creëren om daarin zelf een afweging te maken. Ten derde heb ik toegezegd dat ik de Kamer het gehele proces van totstandkoming van de raming nog voor het zomerreces zal doen toekomen. Op deze manier kan de Kamer goed geïnformeerd en gedocumenteerd alsdan tot een nadere afweging komen. Binnen de systematiek van de wet en zeker ook gegeven de situatie dat het een invoeringsjaar is en wij in deze orde van grootte te maken hebben met

ramingsbijstellingen, vind ik dat heel verdedigbaar. De Kamer kan dan beslissen of zij al dan niet geld vrij wil maken en waar dat dan vandaan moet komen. Zo is het debat gelopen in het algemeen overleg.

Om die reden ontraad ik aanneming van de motie. Naar mijn overtuiging is de motie niet alleen overbodig, maar zou zij er ook toe leiden dat er meer geld in de pot blijft zitten om alle uitkeringen te betalen, dan nodig is. En dat is een luxe die wij ons in deze tijd van bezuinigingen niet kunnen veroorloven.

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Nu doet de staatssecretaris hetzelfde als tijdens het algemeen overleg, waar ik toen ook al grote bezwaren tegen maakte. Hij zegt namelijk dat het aan de Kamer is om uiteindelijk het budget vast te stellen als dat een budget wordt dat niet conform de CPB-raming is. Welnu, dit is iets waar de staatssecretaris zelf verantwoordelijk voor is. Hij heeft handmatig dat budget bijgesteld. Het is niet meer dan fatsoenlijk dat de gemeenten mogen rekenen op dat wij hij heeft gezegd. Ik vraag hem dan ook met klem om zich opnieuw te beraden op zijn stellingname, waarmee ook de VVD en het CDA grote problemen blijken te hebben. De gemeenten hebben nu recht op helderheid. Tot nu toe heeft de staatssecretaris te alleen maar verteld dat ze 400 mln euro moeten terugbetalen.

Staatssecretaris **Rutte**: Het wordt een beetje een herhaling van zetten. Ik heb mevrouw Noorman in het algemeen overleg namelijk al letterlijk op haar vraag geantwoord, dat de regering zich als vanzelfsprekend baseert op de CPB-ramingen en goede argumenten zou moeten hebben om daarvan af te wijken. Het kabinet stelt het budget vast. Ik heb de verzoeken van VVD en CDA zo verstaan, dat ze vinden dat de Kamer nog een eigenstandig moment zou moeten hebben om eventueel te besluiten tot een bestuurlijke correctie op die ramingen van het kabinet. Zo heb ik dat verstaan. Uiteraard loop ik niet weg voor de verantwoordelijkheid; ik maak die raming op basis van het CPB. Wijk ik daarvan af, dan moet ik daarvoor goede argumenten hebben. Die zorg kan ik helemaal wegnemen. Ik zou het vreemd vinden om nu te



Mevrouw Bussemaker (PvdA)

© M. Sablerolle ± Gouda

besluiten 112 mln euro te veel in de pot te laten zitten om aan uitkeringen uit keren, als het kabinet tegelijkertijd wordt geconfronteerd met een bezuinigingspakket van ongeveer 2,5 mld euro om binnen het EMU-saldo te blijven. Dat heeft niets met sociaal of niet sociaal te maken, maar alles met op een verstandige manier je begroting inrichten.

Mevrouw **Noorman-den Uyl** (PvdA): Dat is politiek...

De **voorzitter**: Waarmee wij de beraadslaging kunnen sluiten.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, over de ingediende motie later deze middag te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 29 april 2004 over **aangewezen sectoren/beroepsgroepen waarvoor de aanvraag voor een tewerkstellingsvergunning niet getoetst wordt op beschikbaarheid van prioriteitsgenietend aanbod**.

Mevrouw **Bussemaker** (PvdA): Voorzitter. Ik beperk mij tot het indienen van ~~de~~ **de** motie, over de land- en tuinbouw en het vrije verkeer van werknemers in Europa.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de land- en tuinbouwsector problemen heeft voldoende personeel te vinden voor seizoensarbeid;

overwegende dat illegale arbeid en ontduiking van in Nederland geldende arbeidsvoorwaarden met alle mogelijke middelen bestreden moet worden;

overwegende dat vrij verkeer van werknemers in de Europese Unie wenselijk is en van belang is voor de Nederlandse en de Europese economie;

verzoekt de regering, piekarbeid (tot twee maanden) in de land- en tuinbouw als tekortsector aan te duiden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Bussemaker en Dittrich. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 11 (29407).

De heer **Bruls** (CDA): Voorzitter. Het wordt nog een interessante middag. Ook ik zal mij beperken tot het voorlezen van onze motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat bij een aantoonbaar onvoldoende geschikt en beschikbaar prioriteitsgenietend arbeidsaanbod een sector of beroepsgroep in aanmerking kan komen voor de vrijstelling van de verplichte arbeidsmarkttoets en de verplichte vacaturemelding;

overwegende dat het aanbod van arbeidskrachten zal toenemen, maar niet voorkomen kan worden dat er, met name ten aanzien van de kortdurende seizoensarbeid ten behoeve van de oogst van open teeltgewassen, tekorten aan arbeidskrachten zullen zijn;

verzoekt de regering om de kortdurende seizoensarbeid in de land- en tuinbouw ten behoeve van de oogst van open teeltgewassen voor een maximale duur van twee maanden in aanmerking te laten komen voor de vrijstelling van de individuele arbeidsmarkttoets en de verplichte vacaturemelding,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Bruls en Varela. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 12 (29407).

De heer **De Wit** (SP): Naar aanleiding van het overleg dat wij zojuist hadden met de staatssecretaris over de aanwijzing van sectoren waarin wel of niet vrijstelling wordt verleend, dien ik een motie in die betrekking heeft op de zorgsector. Ik ben het niet met de staatssecretaris